

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТА
ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТА
ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

**Збірник тез доповідей
I Науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

20-21 ЖОВТНЯ 2022 РОКУ

Львів 2022

4. Психологу для роботи. Діагностичні методики: збірник/ уклад. М.В. Лемак, В.Ю. Петрище. Вид. 2-ге, виправл. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. 616 с

5. [Lionel Buster Crabb, history uk, \[Електронний ресурс\] URL: https://www.historic-uk.com/HistoryUK/HistoryofEngland/Lionel-Buster-Crabb/](https://www.historic-uk.com/HistoryUK/HistoryofEngland/Lionel-Buster-Crabb/)

ПРОВЕДЕННЯ ЕКСТРЕМАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІДДІЛЕНЬ РАДІАЦІЙНО, ХІМІЧНОГО ТА БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА

Марія ГОНЧАРЕНКО, Роман ЯРЕМКО

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Інформаційні війни, військові конфлікти, епідемія, екологічна криза, моральне банкрутство актуальні теми сьогодення. Кожного українця сьогодні хвилює радіаційна та хімічна загроза, яка може накрити країну. Для захисту та ліквідації надзвичайної ситуації з викидом небезпечної речовини працюють відділення радіаційно, хімічного та біологічного захисту. Основними завданнями відділення є: виявлення та оцінка радіаційно, хімічної та біологічної обстановки в екстремальних умовах; ліквідація наслідків радіаційно, хімічного та біологічного зараження; підтримання безпеки підрозділів в умовах радіаційно, хімічного та біологічного зараження; зниження помітності підрозділів і об'єктів за допомогою аерозолів. Цивілізаційні виклики ростуть по експоненті і синхронно з ними – ступінь травмованості кожної людини окремо і суспільства в цілому.

Характерною особливістю всіх видів діяльності, пов'язаних з екстремальними умовами, а також видів діяльності, в яких в тій чи іншій мірі представлені ситуації із загрозою життя особистості, є наявність у людини певних станів, що виникають в значимі моменти виконання їх професійних завдань. Ці стани в тій чи іншій мірі пов'язані зі стресовими реакціями різного ступеня інтенсивності і специфічності і є наслідком сприйняття професійних вимог. Тому фахівці екстремальних видів діяльності, окрім загальної професійної компетентності, що дозволяє їм успішно виконувати завдання в звичайних організаційних умовах, повинні мати ще й спеціальну

компетентність, яка допомагає їм зберігати внутрішні ресурси і виконувати професійні завдання в екстремальних умовах своєї діяльності тощо, що власне і являє собою екстремальну компетентність. Екстремальна компетентність реалізується в ряді компетенцій, які можуть бути об'єднані в три групи ключових компетенцій:

- ✓ компетенції, пов'язані із самовизначенням особистості в екстремальних ситуаціях;
- ✓ компетенції регуляції;
- ✓ компетенції саморегуляції в екстремальних умовах і екстремальних ситуаціях.

Екстремальні компетенції регуляції діяльності дозволяють особистості забезпечувати управління діяльністю в ті моменти, коли діяльність, необхідна для досягнення поставленої мети, потребує мобілізації всіх наявних у особистості ресурсів. Ці компетенції дозволяють людині ефективно і безпечно досягати поставлених цілей, без негативних наслідків для особистості.

Екстремально-професійна підготовка відділень радіаційно, хімічного та біологічного захисту проводиться завдяки рекомендації, які розроблені у вигляді навчальних програм тематичний вказівник для самопідготовки особового складу служби в частині організації реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з хімічними, біологічними та радіаційними загрозами. У рекомендаціях запропоновано структуру й тематичне наповнення для розроблення програми з урахуванням передового міжнародного досвіду, сучасних методик і тенденцій у реагуванні на наслідки подій, що пов'язані з небезпечними хімічними речовинами, біологічними агентами і радіаційними загрозами, та на їх ліквідацію.

Рекомендована навчальна програма складається з упорядкованих тематичних блоків і модулів.

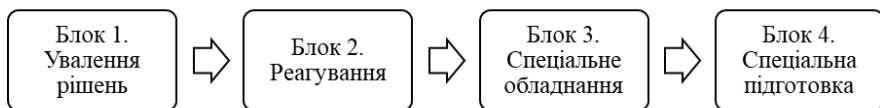

Рис. 1. Тематичні блоки до рекомендації з підготовки екстремально-професійної підготовки

Для екстремально-професійної підготовки відділень радіаційно, хімічного та біологічного захисту звертається увага на Блок 4. Спеціальна підготовка, яка в себе включає модуль «Кризова психологія». Наповнення модуля програми розроблено з урахуванням конкретних навчальних цілей та очікуваних результатів підготовки, а саме слухачі будуть ознайомлені з основами розподілу постраждалих осіб на основні категорії тих, хто потребує першочергової психологічної допомоги; будуть спроможні оцінити стан постраждалих різного віку; ознайомляться з основами надання психологічної допомоги постраждалим залежно від виду втрати внаслідок НС.

Екстремальна компетентність є важливою складовою професійної компетентності, і, в кінцевому підсумку, дозволяє не тільки вирішувати професійні завдання в екстремальних умовах діяльності, але, що є найбільш важливим, дозволяє трансформувати вплив екстремальної ситуації в нові можливості особистості. Звідси екстремально-професійна компетентність становить собою цілеспрямований процес оволодіння загальними і спеціальними знаннями, навичками та вміннями дій у надзвичайних, пов'язаних з ризиком для життя, ситуаціях.

Література:

1. Довідник «Реагування на радіаційні загрози», Київ: Ваїте, 2021. 84 с.
2. Радіаційний, хімічний та біологічний захист Частина 2. Радіаційний захист: / В.Б. Лоїк, Р.Т. Ратушний, О.Д. Синельников, М.О. Довгановський, Р.С. Яковчук, А.Б. Тарнаський Навчальний посібник – Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2022. – 589с.
3. Сірко Р. І. Професійна підготовка майбутніх психологів оперативно-рятувальної служби до діяльності в екстремальних умовах: монографія //Львів: ГАЛІЧ-ПРЕС. – 2017.

Юрій ВІНТЮК

**ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО
СТАНУ 32**

Лілія ГАЧАК-ВЕЛИЧКО

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІД ЧАС
АДАПТАЦІЇ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ 35**

Лілія ГАЧАК-ВЕЛИЧКО, Діана ШИРОЦЬКА

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ 38**

Лілія ГАЧАК-ВЕЛИЧКО, Марія ПАЛІЙЧУК

**ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ 41**

Артем ГЕРАСИМОВ, Інна ШИНКАРЕНКО

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 45**

*Ірина ГОМЕНЮК, Іван МАРТИНЮК, колена СТАДНІЧУК, Тетяна
ПОГРЕБНЯК*

**ХАРАКТЕРНІ РИСИ ОСОБИСТОСТЕЙ, СХИЛЬНИХ ДО
ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ 48**

Марія ГОНЧАРЕНКО, Роман ЯРЕМКО

**ПРОВЕДЕННЯ ЕКСТРЕМАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ВІДДІЛЕНЬ РАДІАЦІЙНО, ХІМІЧНОГО ТА БІОЛОГІЧНОГО
ЗАХИСТУ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА 52**

Ірина ГУЗЕНКО, Валентина НІКОРІЧ

**СУТНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ 55**

Анатолій ГУРНИК, Дмитро ЯДЧЕНКО

**ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ПІД ЧАС АЕРОМЕДИЧНОЇ
ЕВАКУАЦІЇ ІЗ ЗОНИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ 57**